

A MAGYAR TURIZMUS ZRT. KONGRESSZUSI IRODÁJÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

A magyarországi rendezvénypiac 2008

A Magyar Kongresszusi Iroda, partnerei közreműködésével, a 2008. évre vonatkozóan is elkészítette a hazánkban zajló nemzetközi konferenciákról,¹ kongresszusokról szóló statisztikai felmérését.² 2008-ban összesen 531 nemzetközi konferencia és 57 kiállítás megrendezésére került sor Magyarországon. A nemzetközi rendezvények szempontjából közel 10%-os növekedés tapasztalható 2007-hez képest, amikor 485 – a kritériumoknak megfelelő – rendezvényről kaptunk tájékoztatást. A konferenciák területi megoszlásának listáját 2008-ban is Budapest vezeti, ahol a rendezvények csaknem négyötödét tartották. A nemzetközi konferenciák típusát tekintve, a korábbi évekhez hasonlóan, a legtöbb rendezvény 2008-ban is gazdasági témájú volt. Ismerve a konferenciaturizmus gazdasági hatásait és a konferenciaturisták költési mutatóit, kijelenthető, hogy a vizsgált szegmens az elmúlt évben is a magyarországi turizmus egyik legdinamikusabban fejlődő terméke volt. Bizonyos mutatók – különösen a vidék helyzetét tekintve – ugyanakkor figyelmeztetőül szolgálnak, és kijelölik a jövőbeni fejlesztések irányát.

A Magyar Kongresszusi Iroda adatbázisában összegyűjtött, a 2008-ban megrendezésre került nemzetközi konferenciák közül 111 felelt meg az International Congress & Convention Association (ICCA) kritériumainak. Ebből 95 konferencia Budapesten került megrendezésre, amely eredménnyel fővárosunk megtartotta egy évvel korábbi 6. helyezését a világ legkedveltebb konferenciavárosainak rangsorában. Az országok közti versenyben Magyarország szintén előkelő, 25. helyezést ért el 2008-ban.

¹ Az ICCA nemzetközi szervezet kritériumai alapján nemzetközi konferenciának tekintjük a minimum ötven fő és minimum három nemzet részvételével lebonyolított rendezvényeket.

² A Magyar Kongresszusi Iroda több száz szolgáltató segítségével 2001 óta negyedéves gyakorisággal gyűjt és dolgoz fel adatokat a magyarországi konferenciaturizmusról.

Budapest kiemelkedően jó eredményeket ért el a Union of International Associations 2008. évi rangsorában is. Fővárosunk a 2007. évi 24. helyezéshöz képest a 8. helyre ugrott a legkedveltebb konferenciahelyszínek listáján. A szervezet három kategóriát különböztet meg, a rendezvények mérete, időtartama, illetve azok szervezői alapján. A UIA listája szerint Magyarország az A és B kategóriákban a 20., a C kategóriában pedig a 21. helyet szerezte meg, összesen 175 konferencia vendégül látásával. Budapest mindhárom kategóriában a 8. helyen szerepel, 141 rendezvénnyel. 2007-ben Magyarország a 29., Budapest pedig a 24. helyen végzett a világranglistán. Szintén jelentős változás, hogy Magyarország 2008-ban 14 várossal szerepel a UIA rangsorában (Balatonalmádi, Balatonfüred, Budapest, Debrecen, Győr, Lajosmizse, Miskolc, Pécel, Pécs, Siófok, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Veszprém), míg 2007-ben Budapest mellett csupán Pécs került fel a listára.

NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK MAGYARORSZÁGON

A Magyar Turizmus Zrt. külföldre irányuló marketingtevékenységében a hivatásturizmus 2008-ban is kiemelt termék volt. A hivatásturizmus keretében tárgyalt MICE (Meeting, Incentive, Conference, Exhibition) elemei közül az MT Zrt. elsősorban továbbra is a konferencia- és az incentive turizmusra helyezi a hangsúlyt.

A konferenciaturizmus a magyarországi beutazó turizmus fontos szegmense. A KSH adatai alapján a hazánkba érkező turisták 4,7%-a üzleti céllal, további 6,2%-uk pedig foglalkozásával összefüggésben látogatott hazánkba 2008-ban.

Egy külföldi konferencialátogató átlagosan kétszer annyit költ utazása alatt, mint a szabadidős turista, de a konferenciaturizmus – a turizmus más területeihez képest – számos további előnnyel is rendelkezik. A konferenciavendégek szakterületük vezető képviselői, így a hivatásturizmus a helyi tudomány fejlődését, a szakmai kapcsolatok kiépítését is segíti. A résztvevők véleményformáló hatása számottevő, a különböző szakmai csoportok, tudományos és üzleti körök mértékadó tagjai által közvetített üzenet komoly jelentőséggel bír a pozitív országgép-építése szempontjából. A konferenciaturizmus alkalmas a főszezon meghosszabbítására, és jelentős adóbevétel-generáló, valamint munkahelyteremtő hatása is van. További előnyei között említendő, hogy az üzleti utazást követően a vendégek gyakran szabadidős turistaként is visszatérnek az adott desztinációba.

A Magyar Kongresszusi Iroda negyedévente megvalósuló adatgyűjtése során 2008-ra a szakma 444 nemzetközi konferenciáról nyújtott tájékoztatást. A Kongresszusi Iroda kutatásai segítségével (ICCA és UIA adatbázis, internetes adatgyűjtés) további 87 nemzetközi rendezvény került látóköriünkbe. Ez utóbbiakat azonban – az elemzéshez szükséges részletes adatok hiányában – (ahol ezt külön nem jelöltük) nem számítottuk bele a statisztikai elemzésünkbe, hogy a nemzetközi konferenciákról a lehető legpontosabb adatokkal szolgáljunk.

1. táblázat: Nemzetközi konferenciák Magyarországon, 2002-2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2007/2008
Konferenciák száma	370	351	326	340	431	485	531	+9,5%
Vásárok, kiállítások száma	22	17	23	24	29	32	57	+78%

Forrás: Magyar Kongresszusi Iroda

2008-ban a Kongresszusi Iroda 350 partnerének küldte ki statisztikai kérdőívét. A válaszadók közül 99 partner jelentette, hogy a kritériumoknak megfelelő konferenciát tartott, azaz a válaszadók 48,1%-a mondhatta el magáról, hogy szervezett ilyen jellegű rendezvényt. A 2007-es évben ugyanez a válaszadók 56,2%-ára volt igaz. Ez is mutatja, hogy a kiemelten jelentős, nagy résztvevőszámú konferenciákat szervezők piaca viszonylag zártnak mondható.

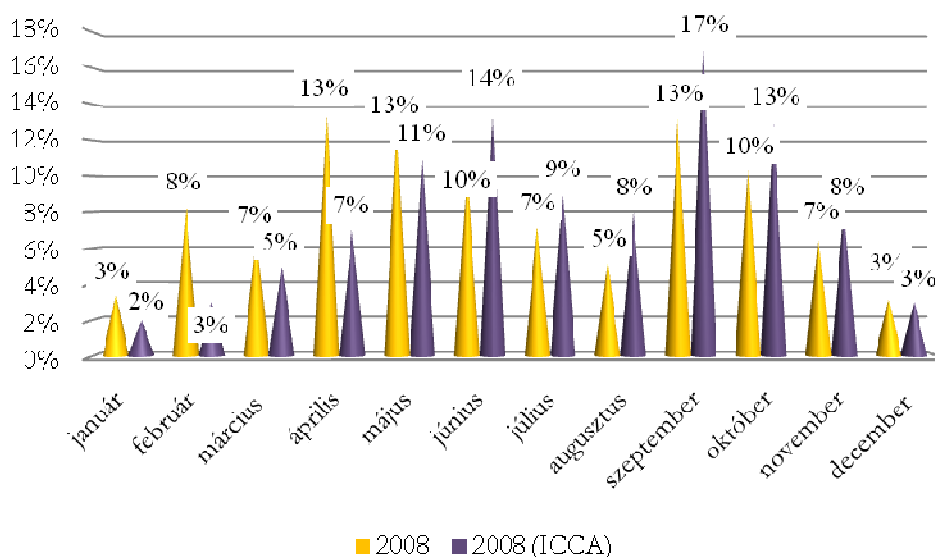
A hazai szervezők 15,6%-a szervezett ötnél több nemzetközi konferenciát 2008-ban, amely növekedést jelent a 2007-es évhez képest (akkor 12,1%-ra volt ez jellemző). Változatlanul szűk tehát azon cégek piaca, amelyek legalább hat nemzetközi rendezvényt szerveztek.

A hazai rendezvények teljes létszámára vonatkozóan a Kongresszusi Iroda partnerei által szolgáltatott adatokat alapul véve, és azokat az általunk összegyűjtött további 87 rendezvényre vetítve rendelkezünk irányadó számokkal.³ Amennyiben a részünkre közvetlenül eljuttatott 444 nemzetközi rendezvény átlagos résztvevőszámával (225,3 fő) számolunk, 531 rendezvényre (1. táblázat) vetítve a Magyarországon 2008-ban megrendezett nemzetközi rendezvényeken összesen több mint 119.500 fő vett részt. A rendezvények átlagos időtartamát (3,9 nap) alapul véve pedig elmondható, hogy 2008-ban hazánkban összesen 2070,9 konferenciánapot regisztráltunk, amely napi 5,7 nemzetközi rendezvényt jelent.

³ Dőlt betűvel a Magyar Kongresszusi Iroda partnerei által szolgáltatott adatok alapján becsült, a Magyarországon lezajlott összes nemzetközi konferenciára vonatkozó adatokat közöljük.

2008-ban a legtöbb rendezvényt áprilisban és szeptemberben rendezték hazánkban. Ekkor az összes konferencia több mint egynegyede (26,7%) zajlott szerte az országban. Az 1. ábra a hazai rendezvények időbeni eloszlását mutatja az ICCA által a 2008-as évre publikált, az egész világban lezajlott nemzetközi rendezvények időbeni eloszlásával összehasonlítva. Látható, hogy hazánkban az év első négy hónapjában a nemzetközi átlagnál jóval több rendezvény került megrendezésre, míg az év többi részében a magyarországi rendezvények eloszlása követi a nemzetközi átlag görbáját.

1. ábra: A nemzetközi konferenciák időbeni eloszlása 2008-ban

Forrás: Magyar Kongresszusi Iroda és International Congress and Convention Association

A NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK TÉMÁJA

Az előző évhez hasonlóan 2008-ban is a gazdasági témájú konferenciák száma volt a legmagasabb hazánkban. Ezt az orvostudománnyal, majd pedig az egyéb tudományokkal foglalkozó konferenciák követték. A 2. táblázat összefoglalja a Magyarországon rendezett nemzetközi konferenciák téma szerinti változását az elmúlt hét évben.

2. táblázat: A nemzetközi konferenciák témák szerinti megoszlása

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Orvostudomány	28%	26%	21%	29%	23,10%	23,42%	21,70%
Gazdasági	28%	28%	26%	20%	20,50%	25,53%	24,70%

Tudományok	28%	22%	17%	24%	17,60%	19,62%	16,70%
Közlekedés	4%	3%	3%	2%	3,90%	2,11%	1,40%
Számítástechnika	7%	4%	5%	11%	10,60%	6,33%	8,90%
Turizmus	5%	5%	4%	2%	1,90%	1,69%	1,40%
Egyéb	---	12%	24%	12%	22,40%	21,31%	25,20%

Forrás: Magyar Kongresszusi Iroda

A NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK HELYSZÍNEI

A nemzetközi konferenciák többségének (77,3%) 2008-ban is a szállodák szolgáltak helyszínül. Ez az arány 8,3 százalékponttal magasabb, mint 2007-ben, amikor a rendezvények 69,0%-át rendezték hotelekben. A kongresszusi központok szintén erősítették pozíciójukat 14,5%-ra (+1,1 százalékpont). Az egyetemek, tudományos intézetek tavaly a rendezvények 4,3%-ának adtak helyszínt, a többi rendezvény (3,9%) pedig egyéb, a fenti kategóriába nem sorolható helyszínen került megrendezésre.

A területi megoszlást tekintve 2008-ban a vidék helyzete valamivel romlott a fővároséhoz képest. Amíg 2007 a vidéki helyszínek szempontjából előnyös évnek volt mondható, és a decentralizálódás irányába mutatott (akkor a nemzetközi konferenciák 29,0%-át tartották vidéki helyszínen), addig 2008-ban ez az arány 20,5%-ra csökkent. Ez azt jelenti, hogy a piac, szerkezetét tekintve, erősen Budapest központú. A folyamatos fejlesztések mellett jelenleg sajnos kevés vidéki város rendelkezik olyan konferenciaturisztikai kapacitásokkal, illetve infrastruktúrával, amelyek megfelelnek hosszabb, nagyobb létszámú rendezvények lebonyolítására.

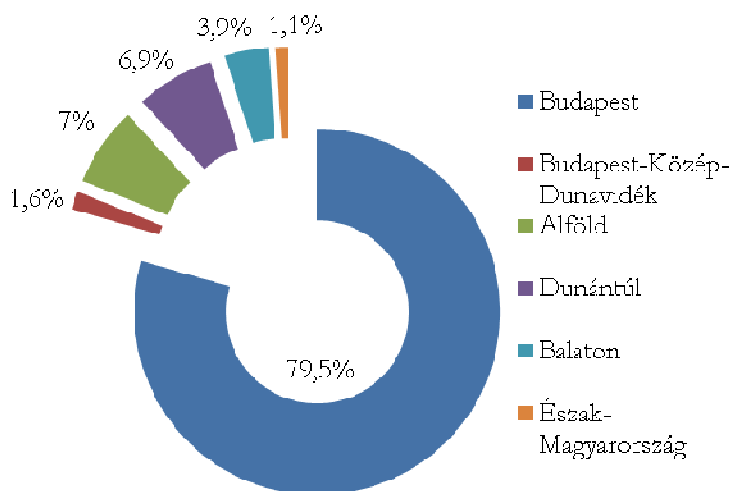
Továbbá Budapest⁴ erős imázssal rendelkezik külföldön, míg a vidéki városokat kevesebben ismerik; ezen a vidéki konferenciahelyszínek összefogásával és együttműködésével lehet javítani.

A vidéki konferenciavárosok bevezetése a nemzetközi piacra döntő fontosságú Magyarország nemzetközi pozíciójának erősítésében is. Ezt támasztja alá a UIA ranglistája is, amelyen 2007-ben Budapest mellett csupán Pécs volt jelen (ebben az évben az ország a 29. helyet szerezte meg); míg 2008-ban hazánkból összesen 14 város szerepel a statisztikában, amely hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország a világ 21. legkedveltebb rendezvényhelyszíne lett. A fővároson kívül 2008-ban a

⁴ A magyar főváros nemzetközi versenytársai jobb megismerésének érdekében a Magyar Kongresszusi Iroda összehasonlító elemzést vásárolt az ICCA-tól, amelyben Budapest Béccsel, Prágával, Barcelonával és Varsóval került összehasonlításra. Az elemzés a www.hcb.hu oldal Háttéranyagok/Tanulmányok menüpontja alatt ingyenesen letölthető.

legtöbb konferenciát az alföldi és a dunántúli régiók (2. ábra) szinte holtversenyben látták vendégül (Észak-Alföld 1,1%, Dél-Alföld 5,9%, Dél-Dunántúl 3%, Közép-Dunántúl 0,7%, Nyugat-Dunántúl 3,2%).

2. ábra: A nemzetközi konferenciák helyszíne

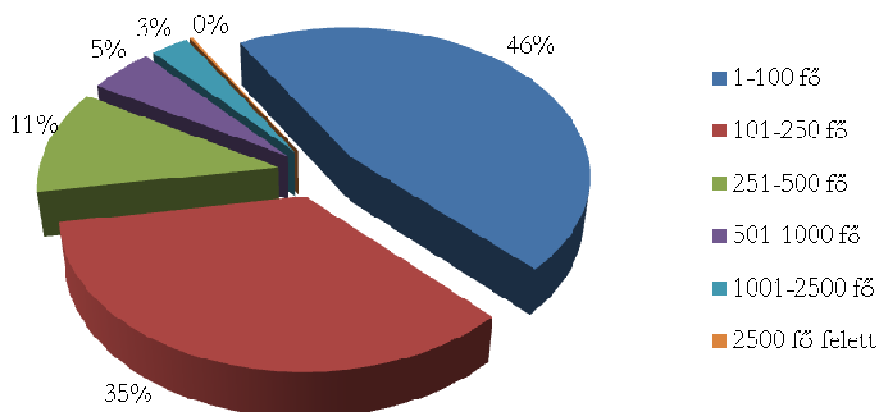
A konferenciák átlagos időtartama 2008-ban 3,9 nap volt, ami az egy évvel ezelőtti értékhez képest (4,3 nap) 9,1%-os csökkenést jelent. A két-háromnapos nemzetközi konferenciák aránya több, mint 6 százalékponttal csökkent (37,6%-ra), a hat naposnál hosszabb rendezvények száma pedig 2 százalékponttal, 22,1%-ra növekedett. Az egynapos rendezvények voltak a legkevésbé jellemzőek (11,7%), az öt-hat naposak részaránya pedig 28,4% volt.

A NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK RÉSZTVEVŐI

A nemzetközi rendezvények közel fele (46,2%) 50–100 fő közötti résztvevőszámmal bírt. Ezt a 101–250 fő közötti résztvevőszámmal megrendezett konferenciák követték (34,7%), majd a 251–500 fő (11,3%) és az 501–1000 (4,9%) közötti résztvevőszámúak. 1001 és 2500 közötti résztvevőszámú rendezvényekből csupán 13 zajlott hazánkban 2008-ban (3. ábra). A fenti számok is alátámasztják az ICCA ranglistán látható adatokat, amelyek szerint, bár választott desztinációként Budapest a 6., Magyarország pedig a 25. helyen szerepelt 2008-ban, a résztvevők száma alapján hazánk a 34. helyet foglalja el, fővárosunk pedig kevesebb, mint 20000 résztvevővel nem szerepel a rangsorban. (A listán az utolsó, 33.-ként feltüntetett Glasgow 20070 résztvevőt látott vendégül 2008-ban.) E rangsor mutatja, hogy hazánk igen kedvelt desztináció, ám a nagy

befogadóképességű konferenciaközpont hiánya kedvezőtlenül hat az itt szervezett megrendezvények számára.

3. ábra: A nemzetközi konferenciák megoszlása a résztvevők száma alapján

2008-ban a kritériumoknak megfelelő konferenciákra a résztvevők több mint háromnegyede (76,9%) külföldről érkezett. Ez az arány magasabb, mint 2007-ben (69,2%) és az azt megelőző években.

A nemzetközi konferenciák résztvevőinek átlagos száma 2008-ban 225,3 volt. Ez a szám az előző években mért adatoknál valamivel alacsonyabb (2007: 285,6 és 2006: 238,0), és továbbra is jelentősen az európai átlag alatt marad, ami 602 fő⁵.

A NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK MEGRENDELŐI

A Magyarországon nemzetközi részvétellel megrendezésre került konferenciák közül minden másodikat magyar cég, szervezet rendelt meg. Jelentős növekedést (7 százalékpont) mutatott az Egyesült Királyságból (14,4%), erősen csökkent azonban az Egyesült Államokból érkezett megrendelések száma a 2007-es évhez képest (7,1%). Két és fél százalékponttal csökkent továbbá a németországi, és valamivel több, mint egy százalékponttal a franciaországi megrendelések száma is. A 3. táblázat összefoglalja a nemzetközi rendezvények megrendelőinek állampolgárságát.

⁵ Az ICCA által 2008-ra publikált adatok alapján.

3. táblázat: A nemzetközi konferenciák megrendelőinek nemzetisége

Megrendelő nemzetisége	Konferenciák száma	Részesedés
Magyar	230	51,8%
Brit	64	14,4%
Amerikai	21	4,7%
Német	20	4,5%
Francia	15	3,4%
Belga	10	2,3%
Osztrák	8	1,8%
Svájci	8	1,8%
Holland	6	1,4%
Norvég	3	0,7%
Cseh	1	0,2%
Egyéb	58	13,1%
összesen	444	100,0%

A nemzetközi konferenciákon részt vevő nemzetek közül a magyar küldöttek vettek részt a legtöbb konferencián (a nemzetközi konferenciák 76,9%-án). A nemzetközi rendezvények közel kétharmadán vett részt német vendég, 57,0%-án brit, 42,1%-án francia, 31–33%-ukon pedig amerikai, olasz és osztrák látogatók is képviseltették magukat. A 444 nemzetközi konferenciából 95-ről tudunk, amelyeken magyar résztvevő egyáltalán nem volt jelen.

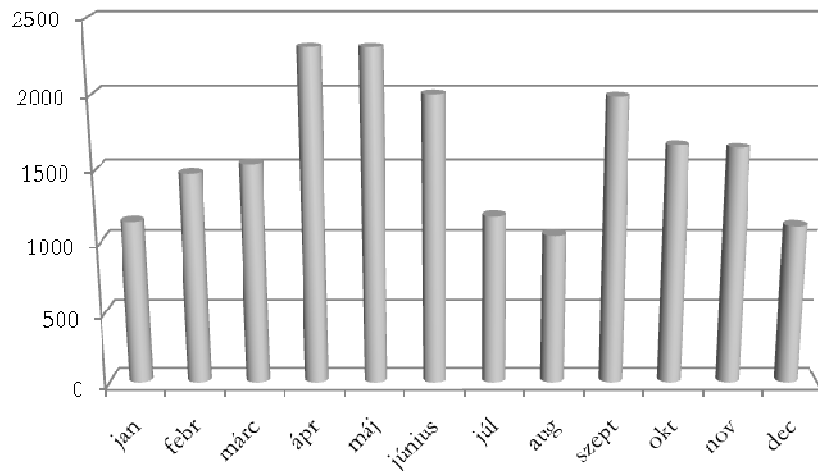
EGYÉB RENDEZVÉNYEK

A nemzetközi konferenciákra vonatkozó kritériumoknak nem felelnek meg, a hazai konferenciaturizmus jelentős részét adják azonban – mind résztvevőszámukban, mind gazdasági hatásukban – az „egyéb” rendezvények, konferenciák. 2008-ban 206 válaszadó számolt be egyéb, azaz a nemzetközi kritériumoknak nem megfelelő rendezvények szervezéséről. Ez 2007-hez képest 54%-os növekedést jelent (akkor 12.549 rendezvényről számolt be a szakma, 2008-ban pedig 19.365-ről), amelyen összesen körülbelül 1.150.000 fő vett részt. Ez azt jelenti, hogy a korábbi átlagos résztvevőszám (52) 59-re emelkedett 2008-ban.

E rendezvények eloszlása a vidék szempontjából jóval előnyösebb, mint a nemzetközi konferenciáké, mivel az egyéb rendezvények 45,6%-át tartották valamelyik vidéki helyszínen.

Az 50 főnél kisebb és/vagy 1-2 nemzet részvételével zajló egyéb rendezvények szezonális megoszlása valamivel kiegyensúlyozottabbnak mondható, mint a nemzetközi rendezvényeké. A legkedveltebb időszak itt is a tavasz és az ősz, a nyár ebben az esetben is gyengébb, és az év eleje is erősebb, mint a nemzetközi rendezvények esetében.

5. ábra: Az egyéb rendezvények időbeni eloszlása 2008-ban

A kutatás eredményeiből készített összefoglaló a www.hcb.hu oldalon, a Hírsarok / MKI Statisztika c. link alatt található meg.

További információk:

Varga Judit
Magyar Kongresszusi Iroda
Telefon: 06-1/488-8638
Fax: 06-1/488-8641
E-mail: varga@itthon.hu
Internet: www.hcb.hu